

This project is funded
by the European Union

ULOGA PARLAMENTA U PROCESU PRISTUPANJA EU

ULOGA PARLAMENTA U PROCESU PRISTUPANJA EU

УЛОГА ПАРЛАМЕНТА У ПРОЦЕСУ ПРИСТУПАЊА ЕУ

The Project is implemented by the Consortium of

ORSZÁGGYŰLÉS
Hungarian National Assembly

National Assembly of France

Ovaj prospekt je objavljen u okviru Twinning projekata *Jačanje uloge parlamenata u Bosni i Hercegovini u kontekstu integracija u EU*, kojeg finansira Evropska unija, a provode ga Narodna skupština Mađarske u konzorciju s Narodnom skupštinom Francuske.

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost partnera na provedbi projekta i ni u kom slučaju ne izražava stavove Evropske unije.

Ovaj prospekt je objavljen u okviru Twinning projekata *Jačanje uloge parlamenata u Bosni i Hercegovini u kontekstu integracija u EU*, kojeg financira Evropska unija, a provode ga Narodna skupština Mađarske u konzorciju sa Narodnom skupštinom Francuske.

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost partnera na provedbi projekta i ni u kom slučaju ne izražava stavove Evropske unije.

Ovaj prospekt je objavljen u okviru Twinning projekata *Jačanje uloge parlamenata u Bosni i Hercegovini u kontekstu integracija u EU*, kojeg finansira Evropska unija, a provode ga Narodna skupština Mađarske u konzorciju s Narodnom skupštinom Francuske.

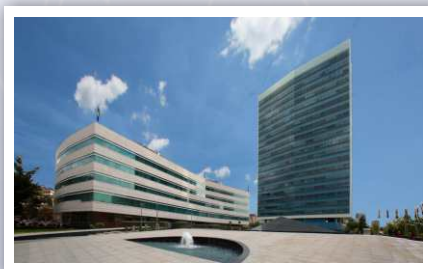
Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost partnera na provedbi projekta i ni u kom slučaju ne izražava stavove Evropske unije

Uloga Parlamenata u procesu pristupanja EU

Cilj ovog prospekta je da pruži najrelevantnije informacije u vezi s ulogom parlamenata u procesu pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji (EU). Ova kratka publikacija je namijenjena Vama kao pomoć počevši od osnova EU do zadataka parlamenata u BiH u vezi sa EU.

Šta ćete naći u ovom prospektu?

- Abeceda proširenja: objašnjenja o historijatu ranijih procesa proširenja i procesu pridruženja EU općenito, te instrumentima pristupnog procesa (Procesu stabilizacije i pridruživanja, Programu integracije i IPA fondovima);
- Ključni događaji u odnosima Bosne i Hercegovine i EU;
- Uloga parlamenata u pristupanju EU;
- Ko je ko u parlamentima u BiH* po pitanju poslova u vezi s integracijama u EU.

*U ovoj publikaciji, termin "parlamenti u BiH" se odnosi na Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, Narodnu skupštinu Republike Srpske i Skupštinu Brčko distrikta.

Historijat proširenja

Zašto Dan Evrope slavimo 9. maja? Evropska unija je formirana s ciljem okončanja ratova i stvaranja mira u Evropi. Najprije je ministar vanjskih poslova Francuske Robert Schuman 9. maja 1950. godine predložio plan Evropske zajednice za ugalj i čelik, koju je 1951. formiralo 6 država osnivačica: Belgija, Francuska, Holandija, Italija, Luksemburg i Njemačka. Nastavljajući njen uspjeh, saradnja se proširila na druge privredne sektore: Evropska ekonomska zajednica i Evropska zajednica za atomsku energiju su sa istim članicama konačno uspostavljene 1957. godine. Ta saradnja je prerasla u organizaciju koju danas nazivamo Evropska unija.

Zatim je broj zemalja članica porastao na današnjih 28 kroz šest procesa proširenja. Ti procesi su bili sljedeći (2004 i 2007 se smatraju jednim procesom):

- 1973. Danska, Irska i Ujedinjeno Kraljevstvo
- 1981. Grčka
- 1986. Španija i Portugal
- 1995. Austrija, Finska i Švedska
- 2004. Kipar, Češka Republika, Estonija, Mađarska, Latvija, Litvanija, Malta, Poljska, Slovačka i Slovenija
- 2007. Bugarska i Rumunija
- 2013. Hrvatska

Sredinom 2015. postoji sedam zemalja sa različitim statusom u pristupnom procesu: Albanija, **Bosna i Hercegovina**, Kosovo (prema Rezoluciji Vijeća sigurnosti UN: UNSCR 1244/99), Bivša Jugoslavenska Republika Makedonija, Crna Gora, Srbija i Turska.

Koji su koraci u procesu pristupanja EU i gdje se u njemu Bosna i Hercegovina trenutno nalazi?

1. Preliminarna faza: zemlja koja teži pristupanju Evropskoj uniji uspostavlja ugovorni odnos sa EU. To znači da se **Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju** – u slučaju BiH SSP (*više informacija niže u tekstu*) – potpisuje između takozvane zemlje potencijalnog kandidata za članstvo i Evropske unije. Taj sporazum mora ratificirati **zemlja koja je potencijalni kandidat za članstvo** i sve zemlje članice EU, a potom on stupa na snagu. **Bosna i Hercegovina je ovaj uvjet već ispunila.**

2. Vjerodostojan **zahtjev** se podnosi EU (u praksi to znači zemlji članici koja predsjedava EU u okviru šestomjesečnog predsjedavanja na principu rotacije).
3. Glavna institucija EU za pokretanje inicijativa, Evropska komisija vrši **početnu procjenu** zahtjeva i dostavlja svoje mišljenje Vijeću Evropske unije, koje predstavlja tijelo EU u okviru kojeg djeluju predstavnici vlada zemalja članica EU.
4. Vijeće Evropske unije odlučuje da li će državi koja je podnijela zahtjev dodijeliti **status zemlje kandidata**.
5. Ukoliko to učini, slijedeći korak predstavlja otvaranje **pregovora o pristupanju**. Tek kada se to učini – a ne po automatizmu – Evropska komisija vrši detalju provjeru pravnog sistema zemlje kandidata u okviru postupka koji je poznat kao **'screening' (analitički pregled usklađenosti zakonodavstva)**. U izvještaju o pregledu se navodi šta zemlja kandidat za članstvo treba izmijeniti kako bi se uskladila s pravima i obavezama koji su obavezujući za sve zemlje članice EU (što je takođe poznato i kao pojam koji vodi porijeklo iz francuskog jezika **'acquis' – pravna tečevina**).
6. Za pristupne pregovore takozvani EU *acquis* je podijeljen u **35 poglavlja**, svako pokriva određenu konkretnu oblast politike/stratešku oblast, kao što su poljoprivreda, životna sredina, pravosuđe i temeljna prava ili slobodno kretanje ljudi, roba, usluga, kapitala itd. Zemlja kandidat i EU se usaglašavaju oko toga šta treba promijeniti i na koji način. Cilj procesa pregovaranja je da zemljama kandidatima pomogne kako bi se pripremile za ispunjavanje **obaveza članstva u EU** za šta je obično potrebno nekoliko godina.
7. Nakon što se svi kriteriji ispune, i svako poglavlje zatvori, postignuti dogovori se formuliraju u **ugovor o pristupanju**. Nakon što tekst ugovora dobije podršku Evropske komisije i Vijeća Evropske unije, tijelo EU koje se bira na direktnim izborima, Evropski parlament bi trebao dati svoju saglasnost na ugovor koji potom moraju potpisati zemlja kandidat i sve zemlje članice EU. Nakon toga zemlja kandidat postaje **zemlja pristupnica**.

8. Nakon što se ugovor potpiše, moraju ga **ratificirati** zemlja pristupnica i pojedinačno svaka zemlja članica u skladu sa svojim ustavnim odredbama (npr. glasanjem u parlamentu, na referendumu).
9. Zemlja pristupnica potom postaje **zemlja članica EU** danom koji je naveden u ugovoru o pristupanju.

Šta SSP znači?

Odnos EU sa zemljama Zapadnog Balkana imaju oblik Procesa stabilizacije i pridruživanja (SAP). To je regulirano Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju koji predstavlja sporazum između određene zemlje i EU. On ima tri cilja:

- političku stabilizaciju zemalja i poticanje njihovog bržeg prelaska na tržišnu privredu
- unapređenje regionalne saradnje
- članstvo u EU na kraju

Šta je Program za integraciju?

Taj dokument moraju izraditi vlasti/institucije u Bosni i Hercegovini nakon stupanja na snagu SSP-a- Zašto? Zato što je to 'priručnik' koji jasno objašnjava ko radi šta, kada i na koji način u procesu integracija BiH u EU.

Šta je IPA?

Evropska unija takođe pruža značajnu finansijsku podršku procesu proširenja. EU je osigurala preko 11 milijardi eura za podršku reformama u zemljama koje učestvuju u procesu proširenje putem **Instrumenta za pretprijetnu pomoć (IPA)** u periodu 2007- 2013. godina, a još 11,7 milijardi eura je namijenjeno za period 2014 – 2020. (IPA II).

Odnosi Bosne i Hercegovine i Evropske unije do sada uključuju slijedeće glavne događaje:

- 1997. Uspostavljen regionalni pristup EU Zapadnom Balkanu.
- 1998. Uspostavljena EU-Bosna i Hercegovina Konsultativna radna grupa (koja je kasnije 2006. zamijenjena Praćenjem procesa reformi).
- 1999. Započinje Proces stabilizacije i pridruživanja (SAP)
- 2000. Vijeće Evropske unije (tijelo sastavljeno od šefova država ili vlada zemalja članica EU) je najprije priznalo Bosnu i Hercegovinu (i ostale države u regiji) kao zemlje buduće potencijalne kandidate za članstvo, da bi kasnije iste godine bio pokrenut regionalni Proces stabilizacije i pridruživanja.
- 06.2003. U Solunu je Vijeće Evropske unije prepoznalo Bosnu i Hercegovinu (i druge države u regiji) kao zemlje potencijalne kandidate za članstvo.
- 2003. Objavljena Studija izvodljivosti Evropske komisije o kapacitetu Bosne i Hercegovine za implementaciju Sporazuma o stabilizaciji.
- 2004. Pokrenuta Policijska misija Evropske unije u Bosni i Hercegovini, a EUFOR (operacija *Althea*) zamjenjuje misiju SFOR NATO-a.
- 2005. Započinju pregovori o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju.
- 01.01.2008. Stupaju na snagu sporazumi o viznim olakšicama i readmisiji između Bosne i Hercegovine i EU.
- 18.02.2008. Vijeće Evropske unije usvaja Evropsko partnerstvo sa Bosnom i Hercegovinom.
- 16.06.2008. Potpisan Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju.
- 01.07.2008. Stupa na snagu Privremeni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima.
- 15.12.2010. Stupa na snagu Odluka o bezviznom režimu putovanja u EU za građane Bosne i Hercegovine.
- 02.2011. Završena ratifikacija Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.
- 03.2011. Vijeće EU usvaja novu strategiju za Bosnu i Hercegovinu.
- 06.2012. EU i Bosna i Hercegovina pokreću Dijalog na visokom nivou o procesu pristupanja.
- 11.2014. Njemačko-britanska inicijativa za Bosnu i Hercegovinu za ubravanje pristupanja BiH EU.
- 29.01.2015. Tročlano Predsjedništvo potpisuje pismenu obavezu Bosne i Hercegovine.
- 23.02.2015. Državni parlament daje podršku pismenoj obavezi Bosne i Hercegovine.
- 16.03.2015. Vijeće EU odobrava stupanje na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.
- 01.06.2015. Stupa na snagu Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju.

Koja je uloga parlamenata tokom procesa pristupanja EU? Kakve zadatke parlamentu BiH imaju u tom procesu?

U pristupnom procesu, značajnu ulogu ne igraju samo vlade, već su ključni učesnici i parlamenti. Oni moraju doprinijeti tom procesu u sljedećim područjima aktivnosti:

- Parlamenti izvršavaju **zadatke na usklađivanju zakonodavstva**, oni transponiraju pravnu tečevinu EU u zakonodavstvo svoje zemlje.

Glavnu inicijativu i izvršne uloge na sebe preuzimaju vlade, dok parlamenti donose najvažnije zakone neophodne za uvođenje propisa i praksi EU u određenoj zemlji. Pored toga, parlamenti bi trebali osigurati jak politički nadzor nad aktivnostima zakonodavnog usklađivanja koje provode vladina tijela.

- Parlamenti izvršavaju **zadatke praćenja i nadzora**.

Pregovori sa državama članicama EU i institucijama EU spadaju prvenstveno u nadležnost izvršne vlasti, međutim, stav koji zastupa vlada bi trebao biti zasnovan na podršci dobijenoj od strane parlamenta. Stoga bi parlamenti trebali pomno pratiti aktivnosti vlade tokom cijelog procesa. Ovo takođe može omogućiti da se aktivnosti vlade zasnivaju na najširem mogućem političkom konsenzusu i najširem mogućem političkom zastupanju interesa i mišljenja građana.

- Parlamenti provode **informativne aktivnosti**.

Parlamenti kao institucije i njihovi članovi koje su izabrali građani (članovi parlamenta) bi široj javnosti trebali služiti kao izvor informacija o integracijama u EU. Putem političkih debata i ostalih sredstava, parlamenti i članovi parlamenta trebaju podizati svijest o evropskim pitanjima jačanjem otvorenosti i transparentnosti parlamentarnih aktivnosti koje su u vezi s pristupanjem EU, a posebno aktivnosti njihovih tijela koja se bave poslovima u vezi s EU.

- Parlamenti izvršavaju **zadatke međunarodne i interparlamentarne saradnje**.

Premda se diplomatija obično smatra isključivom privilegijom izvršne vlasti, postoji mnogo prilika u parlamentarnoj diplomatiji kojima se može ojačati i ubrzati proces integracija. Ovo može povećati podršku zemlji tako što će uvjeriti njene partnere iz EU u postignute rezultate. Parlamenti općenito održavaju čvrste i bliske odnose sa Evropskim parlamentom, a ostvaruju i redovne kontakte sa ostalim institucijama EU. Pored toga, prilike u regionalnoj parlamentarnoj saradnji bi mogle pojačati cjelokupan proces integracija.

Na koji način se parlamenti u BiH trenutno bave evropskim pitanjima?

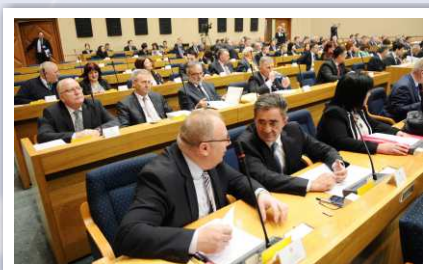
Specijalizirane komisije/odbori su uspostavljeni u parlamentima u BiH:

- Parlamentarna skupština BiH (PSBiH) – *Zajednička komisija za evropske integracije (sastoji se od poslanika i delegata iz oba doma)*
- Parlament Federacije BiH (PFBiH) – *Komisije za evropske integracije Predstavničkog doma i Doma naroda*
- Narodna skupština Republike Srpske (NSRS) – *Odbor za evropske integracije i regionalnu saradnju*
- Skupština Brčko distrikta (SBD) – *Komisija za evropske integracije*

Tačne nadležnosti ovih komisija/odbora utvrđene su u poslovnicima svakog parlamenta/domova parlamenta. Općenito je njihov zadatak da se bave svim pitanjima koja proizilaze iz procesa integrisanja Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju.

Predsjedavajući parlamenata/domova parlamenata i kolegiji parlamenata imaju značajnu ulogu u organiziranju aktivnosti parlamenata u vezi s EU.

Kako bi se počeo razgovor o pitanjima u vezi s EU među parlamentima u BiH, ustanovljen je *Forum komisija/odbora za evropske integracije*.

Koje bi aktivnosti parlamenti u BiH mogli pojačati kako bi ubrzali proces evropskih integracija?

Usklađivanje zakonodavstva: Dodatno razvijanje parlamentarnih instrumenata kako bi se osigurao strateški nadzor nad procesom usklađivanja zakonodavstva, te efikasnije i redovnije izvršavanje parlamentarnih zadataka vezanih za usklađivanje zakonodavstva.

Praćenje: Sistematično provođenje nadzornih ovlasti komisija/odbora koji se bave evropskim poslovima u što većem segmentu pristupnog procesa.

Informativne aktivnosti: Parlamenti i članovi parlamenata otvaraju diskusije širom Bosne i Hercegovine o tome šta za građane konkretno znače evropske integracije. Članovi parlamenta djeluju kao “ambasadori” izabranih tijela BiH i šire informacije o pripremi Bosne i Hercegovine i zadacima javnih i privatnih organa i građana u cilju omogućavanja uspješnog pristupanja.

Međunarodna saradnja: Razvijanje aktivnosti koje imaju za cilj pospješivanje političkog uticaja na evropsko članstvo BiH.

I posebni zadatak kojeg bi takođe trebalo izvršavati zbog složenosti ustavnog uređenja Bosne i Hercegovine:

Koordinacija i saradnja među parlamentima u BiH: Mehanizam koordinacije među parlamentima u BiH uspostavljen na način da funkcioniра u skladu sa mehanizmom koordinacije među organima izvršne vlasti u BiH.

Glavni cilj je uspješan proces evropskih integracija za sve građane Bosne i Hercegovine, koji može biti realiziran uz snažnu i kontinuiranu koordinaciju parlamenata u BiH.

Informirajte se ko su članovi komisija/odbora koji se bave poslovima evropskih integracija u parlamentima u BiH (*u novembru 2015. godine*):

Zajednička komisija za evropske integracije PSBiH

Nikola Lovrinović, predsjedavajući

Ognjen Tadić, prvi zamjenik predsjedavajućeg

Nermina Kapetanović, druga zamjenica predsjedavajućeg

Članovi: Zdenka Džambas

Halid Genjac

Saša Magazinović

Milica Marković

Aleksandra Pandurević

Sifet Podžić

Nebojša Radmanović

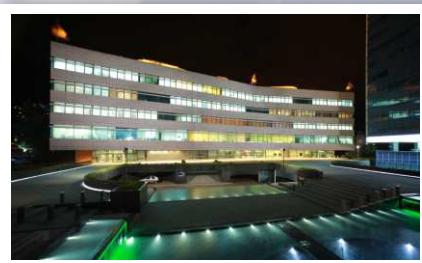
Fehim Škaljić

Ljilja Zovko

E-mail adresa: zkei@parlament.ba

Tel: +387 33 28 60 18

Više informacija na stranici: www.parlament.ba

Komisija za evropske integracije Predstavničkog doma PFBIH

Edin Mušić, predsjedavajući Doma, predsjedavajući Komisije

Vesna Švancer, zamjenica predsjedavajućeg Doma, zamjenica predsjedavajućeg Komisije

Mladen Bošković, zamjenik predsjedavajućeg Doma, zamjenik predsjedavajućeg Komisije

Članovi: Ismet Osmanović

Elvir Karajbić

Nasir Beganović

Dženan Đonlagić

Boro Krišto

Jozo Bagarić

Salem Halilović

Jusuf Bubica

E-mail adresa: sead.dizdarevic@parlamentfbih.gov.ba

Tel: +387 33 225 321

Više informacija na stranici: www.parlamentfbih.gov.ba

Komisija za evropske integracije Doma naroda PFBIH

Lidija Bradara, predsjedavajuća Doma, predsjedavajuća Komisije

Slaviša Šučur, zamjenik predsjedavajuće Komisije

Članovi: Jasenko Tufekčić

Osman Ćatić

Tomislav Martinović

E-mail adresa: ured.predsjetatelja@parlamentfbih.gov.ba

Tel: +387 33 666 681

Više informacija na stranici: www.parlamentfbih.gov.ba

Odbor za evropske integracije i regionalnu saradnju NSRS

Branislav Borenović, predsjednik

Adam Šukalo, zamjenik predsjednika

Članovi: Igor Radojičić

Zoran Adžić

Vanja Bajić

Vukota Govedarica

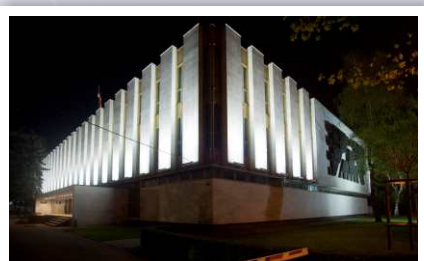
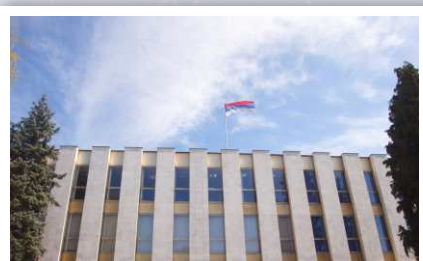
Darko Banjac

Vanjski članovi: Srđan Mazalica i Neno Dobrijević

E-mail adresa: odboreirs@narodnaskupstinars.net

Tel: +387 51 338 162

Više informacija na stranici: www.narodnaskupstinars.net

Komisija za evropske integracije SBD

Srđan Blažić, predsjedavajući

Članovi: Admir Mujkanović

Ilija Marić

Ivan Krdelj

Suad Budić

Miodrag Peranović

Ratko Stjepanović

E-mail adresa: eu@skupstinabd.ba

Tel: +387 49 230 610

Više informacija na stranici: www.skupstinabd.ba

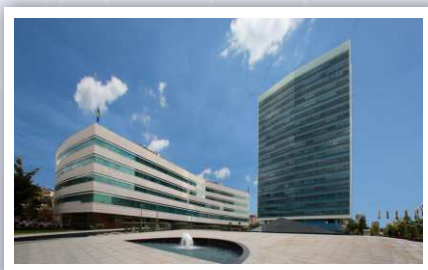

Uloga Parlamenata u procesu pristupanja EU

Cilj ovog prospekta je da pruži najrelevantnije informacije u vezi s ulogom parlamenata u procesu pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji (EU). Ova kratka publikacija je namijenjena Vama kao pomoć počevši od osnova EU do zadataka parlamenata u BiH u vezi s EU.

Što ćete naći u ovom prospektu?

- Abeceda proširenja: objašnjenja o povijesti ranijih procesa proširenja i procesu pristupanja EU općenito, te instrumentima pristupnog procesa (Procesu stabilizacije i pridruživanja, Programu integracije i IPA fondovima);
- Ključni događaji u odnosima Bosne i Hercegovine i EU;
- Uloga parlamenata u pristupanju EU;
- Tko je tko u parlamentima u BiH* po pitanju poslova u vezi s integracijama u EU.

*U ovoj publikaciji, termin "parlamenti u BiH" se odnosi na Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, Narodnu skupštinu Republike Srpske i Skupštinu Brčko distrikta.

Povijest proširenja

Zašto Dan Europe slavimo 9. svibnja? Europska unija je formirana s ciljem okončanja ratova i stvaranja mira u Europi. Najprije je ministar vanjskih poslova Francuske Robert Schuman 9. svibnja 1950. godine predložio plan Europske zajednice za ugalj i čelik, koju je 1951. formiralo 6 država osnivačica: Belgija, Francuska, Nizozemska, Italija, Luksemburg i Njemačka. Nastavljajući njen uspjeh, suradnja se proširila na druge gospodarske sektore: Europska ekonomska zajednica i Europska zajednica za atomsku energiju su sa istim članicama konačno uspostavljene 1957. godine. Ta suradnja je prerasla u organizaciju koju danas nazivamo Europska unija.

Zatim je broj zemalja članica porastao na današnjih 28 kroz šest procesa proširenja. Ti procesi su bili slijedeći (2004 i 2007 se smatraju jednim procesom):

- 1973. Danska, Irska i Ujedinjeno Kraljevstvo
- 1981. Grčka
- 1986. Španjolska i Portugal
- 1995. Austrija, Finska i Švedska
- 2004. Kipar, Češka Republika, Estonija, Mađarska, Latvija, Litvanija, Malta, Poljska, Slovačka i Slovenija
- 2007. Bugarska i Rumunjska
- 2013. Hrvatska

Sredinom 2015. postoji sedam zemalja sa različitim statusom u pristupnom procesu: Albanija, **Bosna i Hercegovina**, Kosovo (prema Rezoluciji Vijeća sigurnosti UN: UNSCR 1244/99), Bivša Jugoslavenska Republika Makedonija, Crna Gora, Srbija i Turska.

Koji su koraci u procesu pristupanja EU i gdje se u njemu Bosna i Hercegovina trenutno nalazi?

1. Preliminarna faza: zemlja koja teži pristupanju Europskoj uniji uspostavlja ugovorni odnos sa EU. To znači da se **Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju** – u slučaju BiH SSP (*više informacija niže u tekstu*) – potpisuje između takozvane **zemlje potencijalnog kandidata za članstvo** i Europske unije. Taj sporazum mora ratificirati zemlja koja je potencijalni kandidat za članstvo i sve zemlje članice EU, a potom on stupa na snagu. **Bosna i Hercegovina je ovaj uvjet već ispunila.**

2. Vjerodostojan **zahtjev za članstvo** se podnosi EU (u praksi to znači zemlji članici koja predsjedava EU u okviru šestomjesečnog predsjedavanja na principu rotacije).
3. Glavna institucija EU za pokretanje inicijativa, Europska komisija, vrši **početnu procjenu** zahtjeva i dostavlja svoje mišljenje Vijeću Europske unije, koje predstavlja tijelo EU u okviru kojeg djeluju predstavnici vlada zemalja članica EU.
4. Vijeće Europske unije odlučuje da li će državi koja je podnijela zahtjev dodijeliti **status zemlje kandidata**.
5. Ukoliko to učini, sljedeći korak predstavlja otvaranje **pregovora o pristupanju**. Tek kada se to učini – a ne po automatizmu – Europska komisija vrši detaljnu provjeru pravnog sustava zemlje kandidata u okviru postupka koji je poznat kao **'screening' (analitički pregled usklađenosti zakonodavstva)**. U izvještaju o pregledu se navodi što zemlja kandidat za članstvo treba izmijeniti kako bi se uskladila s pravima i obvezama koji su obvezujući za sve zemlje članice EU (što je takođe poznato i kao pojam koji vodi porijeklo iz francuskog jezika **'acquis' – pravna stečevina**).
6. Za pristupne pregovore takozvani EU *acquis* je podijeljen u **35 poglavlja**, svako pokriva određenu konkretnu oblast politike/stratešku oblast, kao što su poljoprivreda, životna sredina, pravosuđe i temeljna prava ili slobodno kretanje ljudi, roba, usluga, kapitala itd. Zemlja kandidat i EU, se usaglašavaju oko toga što treba promijeniti i na koji način. Cilj procesa pregovaranja je da zemljama kandidatima pomogne kako bi se pripremile za ispunjavanje **obveza članstva u EU**, za što je obično potrebno nekoliko godina.
7. Nakon što se svi kriteriji ispune, i svako poglavlje zatvori, postignuti dogovori se formuliraju u **ugovor o pristupanju**. Nakon što tekst ugovora dobije potporu Europske komisije i Vijeća Europske unije, tijelo EU koje se bira na izravnim izborima, Europski parlament bi trebao dati svoju suglasnost na ugovor koji potom moraju potpisati zemlja kandidat i sve zemlje članice EU. Nakon toga zemlja kandidat postaje **zemlja pristupnica**.

8. Nakon što se ugovor potpiše, moraju ga **ratificirati** zemlja pristupnica i pojedinačno svaka zemlja članica sukladno svojim ustavnim odredbama (npr. glasovanjem u parlamentu, na referendumu).
9. Zemlja pristupnica potom postaje **zemlja članica EU** danom koji je naveden u ugovoru o pristupanju.

Što SSP znači?

Odnos EU sa zemljama Zapadnog Balkana je uređen kroz Proces stabilizacije i pridruživanja (SAP). To je regulirano Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju koji predstavlja sporazum između određene zemlje i EU. On ima tri cilja:

- političku stabilizaciju zemalja i poticanje njihovog bržeg prelaska na tržišno gospodarstvo,
- unapređenje regionalne suradnje,
- članstvo u EU na kraju.

Što je Program za integraciju?

Taj dokument moraju izraditi vlasti/institucije u Bosni i Hercegovini nakon stupanja na snagu SSP-a. Zašto? Zato što je to 'priručnik' koji jasno objašnjava tko radi što, kada i na koji način u procesu integracija BiH u EU.

Što je IPA?

Europska unija također pruža značajnu finansijsku potporu procesu proširenja. EU je osigurala preko 11 milijardi eura za potporu reformama u zemljama koje učestvuju u procesu proširenje putem **Instrumenta za prepristupnu pomoć (IPA)** u periodu 2007- 2013. godina, a još 11,7 milijardi eura je namijenjeno za period 2014 – 2020. (IPA II).

Odnosi Bosne i Hercegovine i Europske unije do sada uključuju slijedeće glavne događaje:

- 1997. Uspostavljen regionalni pristup EU Zapadnom Balkanu.
- 1998. Uspostavljena EU-Bosna i Hercegovina Konzultativna radna grupa (koja je kasnije 2006. zamijenjena Praćenjem procesa reformi)
- 1999. Započinje Proces stabilizacije i pridruživanja (SAP).
- 2000. Vijeće Europske unije (tijelo sastavljeno od šefova država ili vlada zemalja članica EU) je najprije priznalo Bosnu i Hercegovinu (i ostale države u regiji) kao zemlje buduće potencijalne kandidate za članstvo, da bi kasnije iste godine bio pokrenut regionalni Proces stabilizacije i pridruživanja.
- 06.2003. U Solunu je Vijeće Europske unije prepoznalo Bosnu i Hercegovinu (i druge države u regiji) kao zemlje potencijalne kandidate za članstvo.
- 2003. Objavljena Studija izvodljivosti Europske komisije o kapacitetu Bosne i Hercegovine za implementaciju Sporazuma o stabilizaciji.
- 2004. Pokrenuta Policijska misija Europske unije u Bosni i Hercegovini, a EUFOR (operacija *Althea*) zamjenjuje misiju SFOR NATO-a.
- 2005. Započinja pregovori o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju.
- 01.01.2008. Stupaju na snagu sporazumi o viznim olakšicama i readmisiji između Bosne i Hercegovine i EU.
- 18.02.2008. Vijeće Europske unije usvaja Europsko partnerstvo sa Bosnom i Hercegovinom.
- 16.06.2008. Potpisan Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju.
- 01.07.2008. Stupa na snagu Privremeni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima.
- 15.12.2010. Stupa na snagu Odluka o bezviznom režimu putovanja u EU za građane Bosne i Hercegovine.
- 02.2011. Završena ratifikacija Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.
- 03.2011. Vijeće EU usvaja novu strategiju za Bosnu i Hercegovinu.
- 06.2012. EU i Bosna i Hercegovina pokreću Dijalog na visokom nivou o procesu pristupanja.
- 11.2014. Njemačko-britanska inicijativa za Bosnu i Hercegovinu za ubravanje pristupanja BiH EU.
- 29.01.2015. Predsjedništvo BiH potpisuje pismenu obvezu Bosne i Hercegovine.
- 23.02.2015. Državni parlament daje potporu pismenoj obvezi Bosne i Hercegovine.
- 16.03.2015. Vijeće EU odobrava stupanje na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.
- 01.06.2015. Stupa na snagu Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju.

Koja je uloga parlamenata tijekom procesa pristupanja EU? Kakve zadatke parlamenti u BiH imaju u tom procesu?

U pristupnom procesu, značajnu ulogu ne igraju samo vlade, već su ključni učesnici i parlamenti. Oni moraju doprinijeti tom procesu u slijedećim područjima aktivnosti:

- Parlamenti izvršavaju **zadatke na usklađivanju zakonodavstva**, oni transponiraju pravnu stečevinu EU u zakonodavstvo svoje zemlje.

Glavnu inicijativu i izvršne uloge na sebe preuzimaju vlade, dok parlamenti donose najvažnije zakone neophodne za uvođenje propisa i praksi EU u određenoj zemlji. Pored toga, parlamenti bi trebali osigurati jak politički nadzor nad aktivnostima zakonodavnog usklađivanja koje provode vladina tijela.

- Parlamenti izvršavaju **zadatke praćenja i nadzora**.

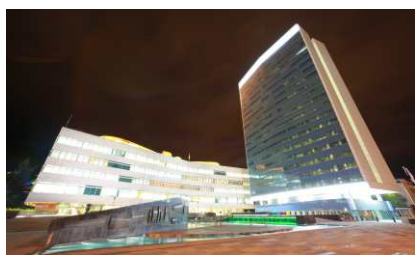
Pregovori sa državama članicama EU i institucijama EU spadaju prvenstveno u nadležnost izvršne vlasti, međutim stav koji zastupa vlada bi trebao biti utemeljen na potpori dobijenoj od strane parlamenta. Stoga bi parlamenti trebali pomno pratiti aktivnosti vlade tijekom cijelog procesa. Ovo također može omogućiti da se aktivnosti vlade zasnivaju na najširem mogućem političkom konsenzusu i najširem mogućem političkom zastupanju interesa i mišljenja građana.

- Parlamenti provode **informativne aktivnosti**.

Parlamenti kao institucije i njihovi članovi koje su izabrali građani (članovi parlamenta) bi široj javnosti trebali služiti kao izvor informacija o integracijama u EU. Putem političkih debata i ostalih sredstava, parlamenti i članovi parlamenta trebaju podizati svijest o europskim pitanjima jačanjem otvorenosti i transparentnosti parlamentarnih aktivnosti koje su u vezi s pristupanjem EU, a posebno aktivnosti njihovih tijela koja se bave poslovima u vezi s EU.

- Parlamenti izvršavaju **zadatke međunarodne i interparlamentarne suradnje**.

Premda se diplomacija obično smatra isključivom privilegijom izvršne vlasti, postoji mnogo prilika u parlamentarnoj diplomaciji kojima se može ojačati i ubrzati proces integracija. Ovo može povećati potporu zemlji tako što će uvjeriti njene partnere iz EU u postignute rezultate. Parlamenti općenito održavaju čvrste i bliske odnose sa Europskim parlamentom, a ostvaruju i redovne kontakte sa ostalim institucijama EU. Pored toga, prilike u regionalnoj parlamentarnoj suradnji bi mogle pojačati cjelokupan proces integracija.

Na koji način se parlamenti u BiH trenutno bave europskim pitanjima?

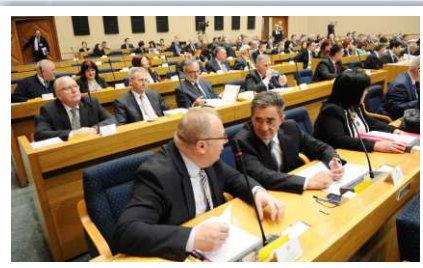
Specijalizirana povjerenstva/odbori su uspostavljeni u parlamentima u BiH:

- Parlamentarna skupština BiH (PSBiH) – *Zajedničko povjerenstvo za europske integracije (sastoji se od poslanika i delegata iz oba doma)*
- Parlament Federacije BiH (PFBiH) – *Povjerenstvo za europske integracije Predstavničkog doma*
- Narodna skupština Republike Srpske (NSRS) – *Odbor za europske integracije i regionalnu suradnju*
- Skupština Brčko distrikta (SBD) – *Povjerenstvo za europske integracije*

Točne nadležnosti ovih povjerenstava/odbora utvrđene su u poslovnicima svakog parlamenta/domova parlamenta. Općenito je njihov zadatak da se bave svim pitanjima koja proizilaze iz procesa integriranja Bosne i Hercegovine u Europsku uniju.

Predsjedavajući parlamenata/domova parlamenata i kolegiji parlamenata imaju značajnu ulogu u organiziranju aktivnosti parlamenata u vezi s EU.

Kako bi se počeo razgovor o pitanjima u vezi s EU među parlamentima u BiH, ustanovljen je *Forum povjerenstava/odbora za europske integracije*.

Koje bi aktivnosti parlamenti u BiH mogli pojačati kako bi ubrzali proces europskih integracija?

Usklađivanje zakonodavstva: Dodatno razvijanje parlamentarnih instrumenata kako bi se osigurao strateški nadzor nad procesom usklađivanja zakonodavstva, te efikasnije i redovnije izvršavanje parlamentarnih zadataka vezanih za usklađivanje zakonodavstva.

Praćenje: Sustavna provedba nadzornih ovlasti povjerenstava/odbora koji se bave europskim poslovima u što većem segmentu pristupnog procesa.

Informativne aktivnosti: Parlamenti i članovi parlamenata otvaraju diskusije širom Bosne i Hercegovine o tome što za građane konkretno znače europske integracije. Članovi parlamenta djeluju kao “veleposlanici” izabranih tijela BiH i šire informacije o pripremi Bosne i Hercegovine i zadacima javnih i privatnih organa i građana u cilju omogućavanja uspješnog pristupanja.

Međunarodna suradnja: Razvijanje aktivnosti koje imaju za cilj pospješivanje političkog utjecaja na europsko članstvo BiH.

I posebni zadatak kojeg bi takođe trebalo izvršavati zbog složenosti ustavnog uređenja Bosne i Hercegovine:

Koordinacija i suradnja među parlamentima u BiH: Mehanizam koordinacije među parlamentima u BiH uspostavljen na način da funkcioniра sukladno mehanizmu koordinacije među organima izvršne vlasti u BiH.

Glavni cilj je uspješan proces europskih integracija za sve građane Bosne i Hercegovine, koji može biti realiziran uz snažnu i kontinuiranu koordinaciju parlamenata u BiH.

Informirajte se tko su članovi povjerenstava/odbora koji se bave poslovima evropskih integracija u parlamentima u BiH (*u studenom 2015. godine*):

Zajedničko povjerenstvo za evropske integracije PSBiH

Nikola Lovrinović, predsjedatelj

Ognjen Tadić, prvi zamjenik predsjedatelja

Nermina Kapetanović, druga zamjenica predsjedatelja

Članovi: Zdenka Džambas

Halid Genjac

Saša Magazinović

Milica Marković

Aleksandra Pandurević

Sifet Podžić

Nebojša Radmanović

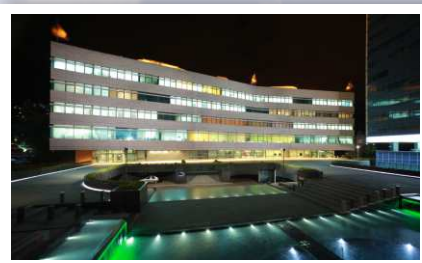
Fehim Škaljić

Ljilja Zovko

E-mail adresa: zkei@parlament.ba

Tel: +387 33 28 60 18

Više informacija na stranici: www.parlament.ba

Povjerenstvo za evropske integracije Predstavničkog doma PFBiH

Edin Mušić, predsjedatelj Doma, predsjedatelj Povjerenstva

Vesna Švancer, zamjenica predsjedateljca Doma, zamjenica predsjedateljca Komisije

Mladen Bošković, zamjenik predsjedateljca Doma, zamjenik predsjedateljca Povjerenstva

Članovi: Ismet Osmanović

Elvir Karajbić

Nasir Beganović

Dženan Đonlagić

Boro Krišto

Jozo Bagarić

Salem Halilović

Jusuf Bubica

E-mail adresa: sead.dizdarevic@parlamentfbih.gov.ba

Tel: +387 33 225 321

Više informacija na stranici: www.parlamentfbih.gov.ba

Povjerenstvo za evropske integracije Doma naroda PFBiH

Lidija Bradara, predsjedateljica Doma, predsjedateljica Komisije

Slaviša Šučur, zamjenik predsjedateljice Komisije

Članovi: Jasenko Tufekčić

Osman Ćatić

Tomislav Martinović

E-mail adresa: ured.predsjetatelja@parlamentfbih.gov.ba

Tel: +387 33 666 681

Više informacija na stranici: www.parlamentfbih.gov.ba

Odbor za evropske integracije i regionalnu suradnju NSRS

Branislav Borenović, predsjednik

Adam Šukalo, zamjenik predsjednika

Članovi: Igor Radojičić

Zoran Adžić

Vanja Bajić

Vukota Govedarica

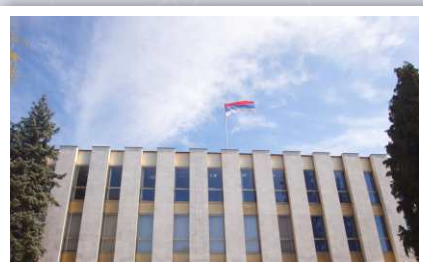
Darko Banjac

Vanjski članovi: Srđan Mazalica i Neno Dobrijević

E-mail adresa: odboreirs@narodnaskupstinars.net

Tel: +387 51 338 162

Više informacija na stranici: www.narodnaskupstinars.net

Povjerenstvo za evropske integracije SBD

Srđan Blažić, predsjedavajući

Članovi: Admir Mujkanović

Ilija Marić

Ivan Krdelj

Suad Budić

Miodrag Peranović

Ratko Stjepanović

E-mail adresa: eu@skupstinabd.ba

Tel: +387 49 230 610

Više informacija na stranici: www.skupstinabd.ba

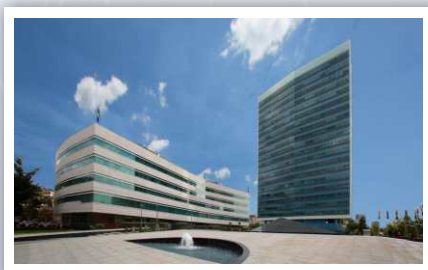

Улога Парламената у процесу приступања ЕУ

Циљ овог проспекта је да пружи најрелевантније информације у вези с улогом парламената у процесу приступања Босне и Херцеговине Европској унији (ЕУ). Ова кратка публикације је намијењена Вама као помоћ почевши од основа ЕУ до задатака парламената у БиХ у вези са ЕУ.

Шта ћете наћи у овом проспекту?

- Абецеда проширења: објашњења о историјату ранијих процеса проширења и процесу приступања ЕУ уопштено, те инструментима приступног процеса (Процесу стабилизације и приступања, Програму интеграције и ИПА фондовима);
- Кључни догађаји у односима Босне и Херцеговине и ЕУ;
- Улога парламената у приступању ЕУ;
- Ко је ко у парламентима у БиХ* по питању послова у вези с интеграцијама у ЕУ.

*У овој публикацији, термин "парламенти у БиХ" се односи на Парламентарну скупштину Босне и Херцеговине, Парламент Федерације Босне и Херцеговине, Народну скупштину Републике Српске и Скупштину Брчко дистрикта.

Историјат проширења

Зашто Дан Европе славимо 9. маја? Европска унија је формирана с циљем окончања ратова и стварања мира у Европи. Најприје је министар вањских послова Француске Роберт Шуман 9. маја 1950. године предложио план Европске заједнице за угља и челик, коју је 1951. формирало 6 држава оснивачица: Белгија, Француска, Холандија, Италија, Луксембург и Њемачка. Настављајући њен успјех, сарадња се проширила на друге привредне секторе: Европска економска заједница и Европска заједница за атомску енергију су са истим чланицама коначно успостављене 1957. године. Та сарадња је прерасла у организацију коју данас називамо Европска унија.

Затим је број земаља чланица порастао на данашњих 28 кроз шест процеса проширења. Ти процеси су били слиједећи (2004 и 2007 се сматрају једним процесом):

- 1973. Данска, Ирска и Уједињено Краљевство
- 1981. Грчка
- 1986. Шпанија и Португал
- 1995. Аустрија, Финска и Шведска
- 2004. Кипар, Чешка Република, Естонија, Мађарска, Летонија, Литванија, Малта, Пољска, Словачка и Словенија
- 2007. Бугарска и Румунија
- 2013. Хрватска

Средином 2015. постоји седам земаља са различитим статусом у приступном процесу:

Албанија, **Босна и Херцеговина**, Косово (према Резолуцији Савјета безбједности УН: UNSCR 1244/99), Бивша Југославенска Република Македонија, Црна Гора, Србија и Турска.

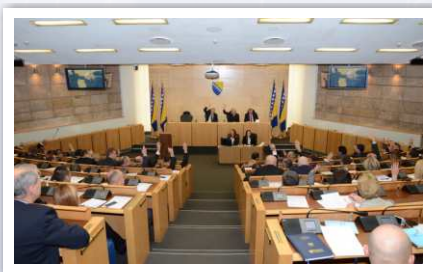
Који су кораци у процесу приступања ЕУ и гдје се у њему Босна и Херцеговина тренутно налази?

1. Прелиминарна фаза: земља која тежи приступању Европској унији успоставља уговорни однос са ЕУ. То значи да се **Споразум о стабилизацији и придруживању** – у случају БиХ ССП (*више информација ниже у тексту*) – потписује између такозване **земље потенцијалног кандидата за чланство** и Европске уније. Тај споразум мора ратификовати земља која је потенцијални кандидат за чланство и све земље чланице ЕУ, а потом он ступа на снагу. **Босна и Херцеговина је овај услов већ испунила.**

2. Вјеродостојан **захтјев за чланство** се подноси ЕУ (у пракси то значи земљи чланице која предсједава ЕУ у оквиру шестомјесечног предсједавању на принципу ротације).
3. Главна институција ЕУ за покретање иницијатива, Европска комисија врши **почетну процјену** захтјева и доставља своје мишљење Савјету Европске уније, које представља тијело ЕУ у оквиру којег дјелују представници влада земаља чланица ЕУ.
4. Савјет Европске уније одлучује да ли ће држави која је поднијела захтјев додијелити **статус земље кандидата**.
5. Уколико то учини, слиједећи корак представља отварање **преговора о приступању**. Тек када се то учини – а не по аутоматизму – Европска комисија врши детаљну провјеру правног система земље кандидата у оквиру поступка који је познат као **'screening'** (**аналитички преглед усклађености законодавства**). У извјештају о прегледу се наводи шта земља кандидат за чланство треба измијенити како би се ускладила с правима и обавезама који су обавезујући за све земље чланице ЕУ (што је такође познато и као појам који води поријекло из француског језика **'acquis'** – **правна тековина**).
6. За приступне преговоре такозвани **ЕУ acquis** је подијељен у **35 поглавља**, свако покрива одређену конкретну област политике/стратешку област, као што су пољопривреда, животна средина, правосуђе и темељна права или слободно кретање људи, роба, услуга, капитала итд. Земља кандидат и ЕУ се усаглашавају око тога шта треба промијенити и на који начин. Циљ процеса преговарања је да земљама кандидатима помогне како би се припремиле за испуњавање **обавеза чланства у ЕУ** за шта је обично потребно неколико година.

7. Након што се сви критерији испуне, и свако поглавље затвори, постигнути договори се формулирају у **уговор о приступању**. Након што текст уговора добије подршку Европске комисије и Савета Европске уније, тијело ЕУ које се бира на директним изборима, Европски парламент би требао дати своју сагласност на уговор који потом морају потписати земља кандидат и све земље чланице ЕУ. Након тога земља кандидат постаје **земља приступница**.
8. Након што се уговор потпише, морају га **ратификовати** земља приступница и појединачно свака земља чланица у складу са својим уставним одредбама (нпр. гласањем у парламенту, на референдуму).
9. Земља приступница потом постаје **земља чланица ЕУ** даном који је наведен у уговору о приступању.

Шта ССП значи?

Однос ЕУ са земљама Западног Балкана је уређен кроз Процес стабилизације и придруживања (САП). То је регулисано Споразумом о стабилизацији и придруживању који представља споразум између одређене земље и ЕУ. Он има три циља:

- политичку стабилизацију земаља и потицање њиховог бржег преласка на тржишну привреду,
- унапређење регионалне сарадње,
- чланство у ЕУ на крају.

Шта је Програм за интеграцију?

Тај документ морају израдити власти/институције у Босни и Херцеговини након ступања на снагу ССП-а- Зашто? Зато што је то 'приручник' који јасно објашњава ко ради шта, када и на који начин у процесу интеграција БиХ у ЕУ.

Шта је ИПА?

Европска уније такође пружа значајну финансијску подршку процесу проширења. ЕУ је осигурала преко 11 милијарди еура за подршку реформама у земљама које учествују у процесу проширење путем **Инструмента за претприступну помоћ (ИПА)** у периоду 2007- 2013. година, а још 11,7 милијарди еура је намијењено за период 2014 – 2020. (ИПА II).

- Односи Босне и Херцеговине и Европске уније до сада укључују следеће главне догађаје:
- 1997. Успостављен регионални приступ ЕУ Западном Балкану.
 - 1998. Успостављена ЕУ-Босна и Херцеговина Консултативна радна група (која је касније 2006. замијењена Праћењем процеса реформи).
 - 1999. Започиње Процес стабилизације и придруживања (САП).
 - 2000. Савјет Европске уније (тијело састављено од шефова држава или влада земаља чланица ЕУ) је најприје признало Босну и Херцеговину (и остале државе у регији) као земље будуће потенцијалне кандидате за чланство, да би касније исте године био покренут регионални Процес стабилизације и придруживања.
 - 06.2003. У Солуну је Савјет Европске уније препознало Босну и Херцеговину (и друге државе у регији) као земље потенцијалне кандидате за чланство.
 - 2003. Објављена Студија изводљивости Европске комисије о капацитету Босне и Херцеговине за имплементацију Споразума о стабилизацији.
 - 2004. Покренута Полицијска мисија Европске уније у Босни и Херцеговини, а ЕУФОР (операција *Althea*) замјењује мисију СФОР НАТО-а.
 - 2005. Започињу преговори о Споразуму о стабилизацији и придруживању.
 - 01.01.2008. Ступају на снагу споразуми о визним олакшицама и реадмисији између Босне и Херцеговине и ЕУ.
 - 18.02.2008. Савјет Европске уније усваја Европско партнерство са Босном и Херцеговином.
 - 16.06.2008. Потписан Споразум о стабилизацији и придруживању.
 - 01.07.2008. Ступа на снагу Привремени споразум о трговини и трговинским питањима.
 - 15.12.2010. Ступа на снагу Одлука о безвизном режиму путовања у ЕУ за грађане Босне и Херцеговине.
 - 02.2011. Завршена ратификација Споразума о стабилизацији и придруживању.
 - 03.2011. Савјет ЕУ усваја нову стратегију за Босну и Херцеговину.
 - 06.2012. ЕУ и Босна и Херцеговина покрећу Дијалог на високом нивоу о процесу приступања.
 - 11.2014. Њемачко-британска иницијатива за Босну и Херцеговину за убрзавање приступања БиХ ЕУ.
 - 29.01. 2015. Предсједништво БиХ потписује писмену обавезу Босне и Херцеговине.
 - 23.02.2015. Државни парламент даје подршку писменој обавези Босне и Херцеговине.
 - 16.03.2015. Савјет ЕУ одобрава ступање на снагу Споразума о стабилизацији и придруживању.
 - 01.06.2015. Ступа на снагу Споразум о стабилизацији и придруживању.

Која је улога парламената током процеса приступања ЕУ? Какве задатке парламенти у БиХ имају у том процесу?

У приступном процесу, значајну улогу не играју само владе, већ су кључни учесници и парламенти. Они морају допринијети том процесу у сљедећим подручјима активности:

- *Парламенти извршавају **задатке на усклађивању законодавства**, они транспонирају правну тековину ЕУ у законодавство своје земље.*

Главну иницијативу и извршне улоге на себе преузимају владе, док парламенти доносе најважније законе неопходне за увођење прописа и пракси ЕУ у одређеној земљи. Поред тога, парламенти би требали осигурати јак политички надзор над активностима законодавног усклађивања које проводе владина тијела.

- *Парламенти извршавају **задатке праћења и надзора**.*

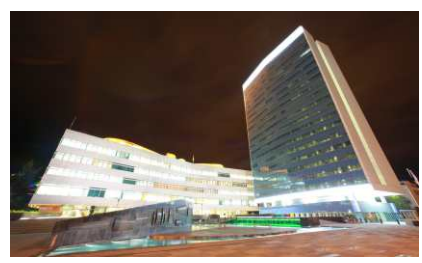
Преговори са државама чланицама ЕУ и институцијама ЕУ спадају првенствено у надлежност извршне власти, међутим, став који заступа влада би требао бити заснован на подршци добијеној од стране парламента. Стога би парламенти требали помно пратити активности владе током цијелог процеса. Ово такође може омогућити да се активности владе заснивају на најширем могућем политичком консензусу и најширем могућем политичком заступању интереса и мишљења грађана.

- *Парламенти проводе **информативне активности**.*

Парламенти као институције и њихови чланови које су изабрали грађани (чланови парламента) би широј јавности требали служити као извор информација о интеграцијама у ЕУ. Путем политичких дебата и осталих средстава, парламенти и чланови парламента требају подизати свијест о европским питањима јачањем отворености и транспарентности парламентарних активности које су у вези с приступањем ЕУ, а посебно активности њихових тијела која се баве пословима у вези с ЕУ.

- *Парламенти извршавају **задатке међународне и интерпарламентарне сарадње**.*

Премда се дипломатија обично сматра искључивом привилегијом извршне власти, постоји много прилика у парламентарној дипломатији којима се може ојачати и убрзати процес интеграција. Ово може повећати подршку земљи тако што ће увјерити њене партнере из ЕУ у постигнуте резултате. Парламенти уопштено одржавају чврсте и блиске односе са Европским парламентом, а остварују и редовне контакте са осталим институцијама ЕУ. Поред тога, прилике у регионалној парламентарној сарадњи би могле појачати цјелокупан процес интеграција.

☀ На који начин се парламенти у БиХ тренутно баве европским питањима?

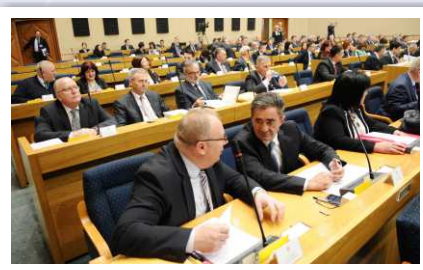
Специјализоване комисије/одбори су успостављени у парламентима у БиХ:

- Парламентарна скупштина БиХ (ПСБиХ) – *Заједничка комисија за европске интеграције (састоји се од посланика и делегата из оба дома)*
- Парламент Федерације БиХ (ПФБиХ) – *Комисија за европске интеграције Представничког дома*
- Народна скупштина Републике Српске (НСРС) – *Одбор за европске интеграције и регионалну сарадњу*
- Скупштина Брчко дистрикта (СБД) – *Комисија за европске интеграције*

Тачне надлежности ових комисија/одбора утврђене су у пословницима сваког парламента/домога парламента. Уопштено је њихов задатак да се баве свим питањима која произилазе из процеса интегрисања Босне и Херцеговине у Европску унију.

Предсједавајући парламента/домога парламента и колегији парламента имају значајну улогу у организовању активности парламента у вези с ЕУ.

Како би се почео разговор о питањима у вези с ЕУ међу парламентима у БиХ, установљен је *Форум комисија/одбора за европске интеграције.*

Које би активности парламенти у БиХ могли појачати како би убрзали процес европских интеграција?

Усклађивање законодавства: Додатно развијање парламентарних инструмената како би се осигурао стратешки надзор над процесом усклађивања законодавства, те ефикасније и редовније извршавање парламентарних задатака везаних за усклађивање законодавства.

Праћење: Систематично провођење надзорних овлаштења комисија/одбора који се баве европским пословима у што већем сегменту приступног процеса.

Информативне активности: Парламенти и чланови парламената отварају дискусије широм Босне и Херцеговине о томе шта за грађане конкретно значе европске интеграције. Чланови парламента дјелују као “амбасадори” изабраних тијела БиХ и шире информације о припреми Босне и Херцеговине и задацима јавних и приватних органа и грађана у циљу омогућавања успјешног приступања.

Међународна сарадња: Развијање активности које имају за циљ поспјешивање политичког утицаја на европско чланство БиХ.

И посебни задатак које би такође требало извршавати збој сложености уставној уређења Босне и Херцеговине:

Координација и сарадња међу парламентима у БиХ: Механизам координације међу парламентима у БиХ успостављен на начин да функционише у складу са механизмом координације међу органима извршне власти у БиХ.

Главни циљ је успјешан процес европских интеграција за све грађане Босне и Херцеговине, који може бити реализован уз снажну и континуирану координацију парламената у БиХ.

Информишите се ко су чланови комисија/одбора који се баве пословима европских интеграција у парламентима у БиХ (у новембру 2015. године):

Заједничка комисија за европске интеграције ПСБиХ

Никола Ловриновић, предсједавајући

Огњен Тадић, први замјеник предсједавајућег

Нермина Капетановић, друга замјеница предсједавајућег

Чланови: Зденка Џамбас

Халид Гењац

Саша Магазиновић

Милица Марковић

Александра Пандуревић

Сифет Поцић

Небојша Радмановић

Фехим Шкаљић

Љиља Зовко

Е-mail адреса: zkei@parlament.ba

Тел: +387 33 28 60 18

Више информација на страници: www.parlament.ba

Комисија за европске интеграције Представничког дома ПФБИХ

Един Мушић, предједавајући Дома, предједавајући Комисије

Весна Шванцер, замјеница предједавајућег Дома, замјеница предједавајућег Комисије

Младен Бошковић, замјеник предједавајућег Дома, замјеник предједавајућег Комисије

Чланови: Исет Османовић

Елвир Карајбић

Насир Бегановић

Џенан Ђонлагић

Боро Кришто

Јозо Багарић

Салем Халиловић

Јусуф Бубица

Е-mail адреса: sead.dizdarevic@parlamentfbih.gov.ba

Тел: +387 33 225 321

Више информација на страници: www.parlamentfbih.gov.ba

Комисија за европске интеграције Дома народа ПФБиХ

Лидија Брадара, предједавајућа Дома, предједавајућа Комисије

Славиша Шућур, потпредједавајући Комисије

Чланови: Јасенко Туфекчић

Осман Ћатић

Томислав Мартиновић

Е-mail адреса: ured.predsjedatelja@parlamentfbih.gov.ba

Тел: +387 33 666 681

Више информација на страници: www.parlamentfbih.gov.ba

Одбор за европске интегарције и регионалну сарадњу НСРС

Бранислав Бореновић, предсједник

Адам Шукало, замјеник предсједника

Чланови: Игор Радојичић

Зоран Аџић

Вања Бајић

Вукота Говедарица

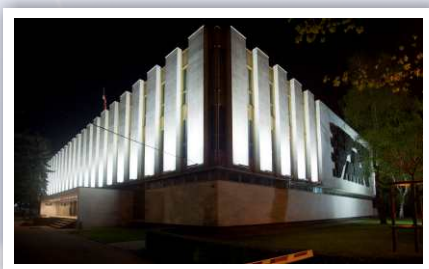
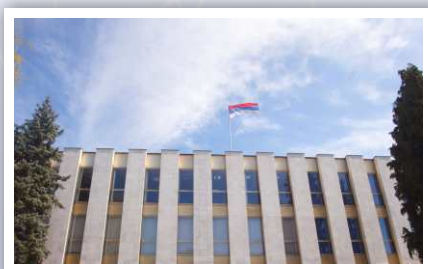
Дарко Бањац

Вањски чланови: Срђан Мазалица и Нено Добријевић

E-mail адреса: odboreirs@narodnaskupstinars.net

Тел: +387 51 338 162

Више информација на страници: www.narodnaskupstinars.net

Комисија за европске интеграције СБД

Срђан Блажић, председавајући

Чланови: Адмир Мујкановић

Илија Марић

Иван Крдељ

Суад Будић

Миодраг Перановић

Ратко Стјепановић

Е-mail адреса: eu@skupstinabd.ba

Тел: +387 49 230 610

Више информација на страници: www.skupstinabd.ba

A stylized, light blue map of Europe is overlaid on a background of a blue sky with white clouds. Two large, white, five-pointed stars are positioned on the right side of the map, one above the other, resembling the stars on the European Union flag.

Želite saznati više o ovim pitanjima? Posjetite sljedeće internetske stranice:
www.bih-parliamentary-twinning.eu
www.europa.ba

Želite saznati više o ovim pitanjima? Posjetite slijedeće internetske stranice:
www.bih-parliamentary-twinning.eu
www.europa.ba

Желите сазнати више о овим питањима? Посјетите сљедеће интернетске странице:
www.bih-parliamentary-twinning.eu
www.europa.ba

